

Worstelen met identiteit

Het tragische lot van castraten

Een kloeke turf getuigt van durf: de Vlaamse auteur Daan Esch heeft het waagstuk ondernomen van een magnum opus, nog wel als debuut. Zijn historische roman van ruim 700 pagina's heeft de 'stem' in de Italiaanse 17e eeuw als onderwerp, vanuit drie perspectieven.

TEKSTEN: GERARD SCHELTENS

Om ze mooi te laten zingen verminken we geen mensen meer... Dat het fenomeen castratzanger voltooid verleden tijd is, ligt voor de hand. Het dook al vaker op: in de film *Farinelli*, de roman *De virtuoso* van Margriet de Moor, zelfs in de jeugdliteratuur (*De castraat* van Joyce Pool).

Castratie vinden we barbaars: wie ontmand werd had een tragisch lot en worstelde met zijn identiteit. Tegelijk waren castratzangers waanzinnig populair en verdienden ze veel geld. Vandaar dat arme ouders hun zoon 'inleverden' als hij mooi kon zingen. Bij castratie voor zijn tiende kreeg hij niet de baard in de keel, de hoge stem won aan kracht naarmate lichaam en longen doorgroeiden.

De titel *Stem* manifesteert zich op meer dan één manier. Arcangelo, een van de drie hoofdpersonages, is zo'n jongen die wordt 'uitverkoren' tot een carrière als castratzanger. Hij ondergaat de opleiding, maar van een leien dakje gaat het niet. De onzekerheid wordt hem teveel, hij komt in conflict met zichzelf; andere zangers doen het beter.

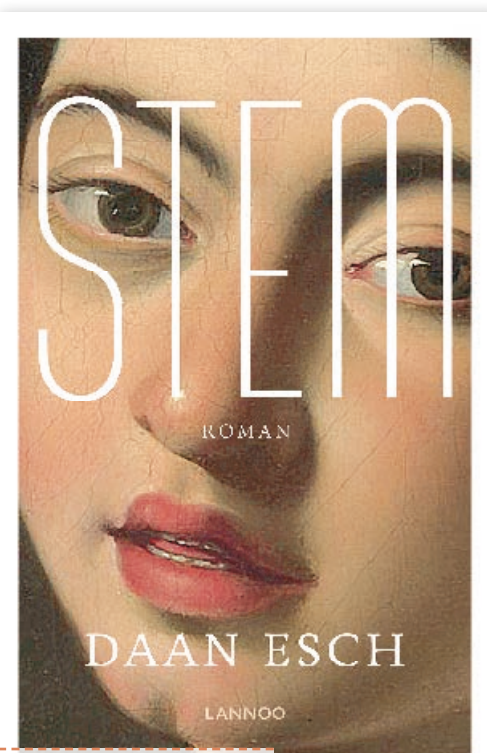
Dan is er Angelina, de zelfverzekerde zangeres die meer succes heeft. Ze laat haar stem horen als zangeres, maar raakt verzeild in een conflict met edellieden die haar behandelen alsof ze van hen is. Ook zo moet ze haar stem laten horen.

Er is ook de visverkoopster, een ontheemde zwerfster die een geheim met zich meedraagt en gezworen heeft haar stem nooit meer te gebruiken. Daarin komt de tegenkant van de *Stem*, het zwijgen, tot uiting. Alle drie personages worstelen met hun demonen en in de loop van de roman worden hun geheimen ontrafeld.

Bij zo'n omvang is een zorgvuldige compositie vereist om te voorkomen dat de lezer de weg kwijtraakt in de woordensroom. De indeling is als in een opera in vier bedrijven, met een *Preludio* die hints geeft over de thematiek, en een nogal heftig, verrassend *Epilogo*. De drie verhaallijnen lopen door elkaar en worden voortdurend afgewisseld met bespiegelingen,

commentaren, historische uitweidingen en innerlijke monologen.

Daan Esch geeft met dit ambitieuze, muzikale boek de lezers weinig cadeau. Je moet ervoor werken! Het is overladen, bombast wordt niet vermeden, maar wie de 700 bladzijden doorworsteld heeft, wordt wel beloond. ■

Daan Esch

Stem

Uitg. Lannoo, Tielt

706 pag.

ISBN 978-94-014-4403-3